

MÔ ĐUN 3. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC HOA CÔNG NGHỆ CAO

BÀI 8. **TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP**

Trình độ: Sơ cấp bậc 3

Trình bày được yêu cầu điều kiện ngoại cảnh đối với lan Hồ điệp;

Mô tả được quy trình trồng và chăm sóc lan Hồ điệp;

Thực hiện được các bước trồng, thay chậu lan Hồ điệp đúng yêu cầu kỹ thuật;

Tính toán và thực hiện được việc tưới nước, bón phân, điều chỉnh ánh sáng phù hợp với từng thời kỳ phát triển của cây lan Hồ điệp;

Ý thức được việc tuân thủ quy trình trồng, đảm bảo vệ sinh và an toàn lao động.

MỤC TIÊU

NỘI DUNG

1

**Giới
thiệu và
phân loại**

2

**Yêu cầu
điều kiện
ngoại
cảnh**

3

**Sơ đồ
quy trình
trồng và
chăm sóc**

4

**Các bước
tiến hành
trồng và
chăm sóc**

1. GIỚI THIỆU VÀ PHÂN LOẠI LAN HỒ ĐIỆP

Lan Hồ điệp

Lan Hồ điệp là loại lan đơn thân, lá to, dày mọc sát nhau. Hoa có cuống dài, mọc từ nách lá, hoa nở luân phiên, hết hoa này đến hoa khác theo chiều từ dưới lên, thời kỳ từ khi phát nụ đến khi nở hoa khoảng 1 tháng, hoa nở kéo dài trong 2 - 3 tháng, hoa thường nở vào dịp tết.

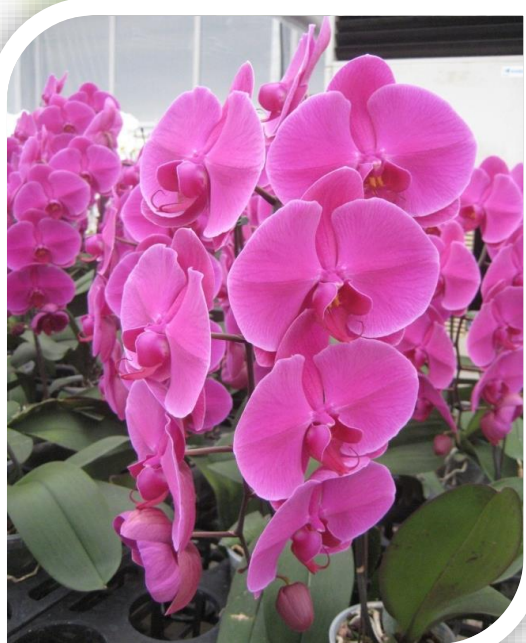
Màu sắc hoa đa dạng, từ trắng, hồng, đỏ, tím đến các hoa có sọc nằm ngang hay thẳng, có đốm to hay nhỏ...

1. GIỚI THIỆU VÀ PHÂN LOẠI LAN HỒ ĐIỆP

Hiện nay ở Việt Nam thường trồng phổ biến một số giống hoa lan Hồ điệp sau:

Các nhóm hoa lan Hồ điệp được phân loại theo đường kính hoa

Lan Hồ điệp

Các nhóm hoa lan Hồ điệp	Đường kính hoa (cm)	Số bông hoa/cành	Giống hoa
Giống hoa to	10 - 15	8 - 12	Trắng lưỡi đỏ, mười giờ, V3, V31, đỏ, phấn hồng...
Giống hoa trung bình	5 - 9	10 - 15	Hoàng hậu, vàng, trắng chấm đỏ, kẻ vân tím, đốm ngọc trai...
Giống hoa mini	2 - 4	20 - 50	Mãn Thiên Hồng, trắng mini, vàng mini...

1. GIỚI THIỆU VÀ PHÂN LOẠI LAN HỒ ĐIỆP

Giống V31

- Nguồn gốc: Đài Loan
- Thuộc nhóm giống hoa to
- Khả năng sinh trưởng, phát triển: tốt, chịu nóng tốt
- Chất lượng hoa: Đường kính hoa 11 – 14 cm, có 11 – 15 bông hoa/cành
- Khả năng chống chịu sâu bệnh: kháng bệnh tốt với bệnh thán thư, thối nhũn

1. GIỚI THIỆU VÀ PHÂN LOẠI LAN HỒ ĐIỆP

Giống tím kẻ

- Nguồn gốc: Đài Loan
- Thuộc nhóm giống hoa trung bình
- Khả năng sinh trưởng, phát triển: tốt, chịu nóng tốt
- Chất lượng hoa: Đường kính hoa 7 – 9 cm, có 12 – 15 bông hoa/cành
- Khả năng chống chịu sâu bệnh: kháng bệnh tốt với bệnh thán thư, thối nhũn

1. GIỚI THIỆU VÀ PHÂN LOẠI LAN HỒ ĐIỆP

Giống hoa tiểu kiều tím

- Nguồn gốc: Đài Loan
- Thuộc nhóm giống hoa nhỏ
- Khả năng sinh trưởng, phát triển: tốt, chịu nóng tốt
- Chất lượng hoa: Đường kính hoa 2-4 cm, có 20-30 bông hoa/cành
- Khả năng chống chịu sâu bệnh: kháng bệnh tốt với bệnh thán thư, thối đen

2. YÊU CẦU NGOẠI CẢNH ĐỐI VỚI LAN HỒ ĐIỆP

Nhiệt độ

Nhiệt độ thích hợp nhất là: Ban ngày từ 25 – 28⁰C, ban đêm từ 18 – 20⁰C, giai đoạn ươm cây con thì cần nhiệt độ ban đêm là 23⁰C

Độ ẩm

Lan Hồ điệp cần ẩm độ khoảng 70%. Mùa hè nên phun nước xuống đất để tăng thêm độ ẩm, không nên tưới vào lá. Lan ưa ở chỗ thoáng gió, nếu kín gió lan mọc chậm và dễ bị bệnh.

Ánh sáng

Thời kỳ ươm cây con nhu cầu về ánh sáng có cường độ là 10.000 - 12.000lux, giai đoạn bán tử là 12.000 - 20.000lux, giai đoạn thúc ra hoa là 20.000 - 30.000lux.

3. SƠ ĐỒ QUY TRÌNH TRỒNG LAN HỒ ĐIỆP

- Chiều cao > 7cm
- Bề rộng lá > 4cm
- Chiều dài lá > 8cm
- Cây con có từ 4 lá trở lên

Chuẩn bị cây giống

- Chậu màu trắng với các kích thước khác nhau
- Khay để cây phù hợp với chậu trồng

Chuẩn bị chậu trồng

- Giá thể rêu đã được tẩy trắng và phơi khô
- Giá thể tơi, xốp, thoáng khí, giữ nước tốt

Chuẩn bị giá thể

- Dt tối thiểu: 360 m²
- Có đầy đủ hệ thống kiểm soát tiểu khí hậu

Chuẩn bị nhà lưới

Giai đoạn chuẩn bị

Trồng và chăm sóc giai đoạn phát triển thân lá

- Giai đoạn cây con
- Giai đoạn thay chậu lần 1
- Giai đoạn thay chậu lần 2

Xử lý phân hóa mầm hoa

- Xử lý nhân tạo
- Xử lý trong điều kiện tự nhiên

Chăm sóc giai đoạn sau phân hóa mầm hoa

- Điều khiển nhiệt độ, ánh sáng
- Bón phân
- Tưới nước
- Quản lý kỹ thuật vườn ươm

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

CHUẨN BỊ TRỒNG

Chuẩn bị nhà lưới

- Diện tích tối thiểu 360m², có thể trồng được 10.000 cây thương phẩm
- Có đầy đủ hệ thống kiểm soát tiểu khí hậu:
 - Hệ thống cắt nắng
 - Hệ thống thông gió
 - Hệ thống điều tiết nhiệt độ
 - Hệ thống quạt đối lưu
 - Hệ thống điều khiển cường độ ánh sáng

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

CHUẨN BỊ TRỒNG

Chuẩn bị giá thể

● Giá thể của lan Hồ điệp phải khá tơi xốp và thoáng khí, đồng thời phải có khả năng giữ nước như gỗ mùn, than bùn khô, rêu...

● Sử dụng giá thể rêu đã được tẩy trắng và phơi khô. Trước khi trồng cần xử lý bằng dung dịch vi sinh vật hữu hiệu EM với nồng độ 1ml/lít.

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

CHUẨN BỊ TRỒNG

Chuẩn bị chậu và khay trồng

Chậu trồng:

- Cây con mới ra ngôi : chậu 1.5
- Sau 4 tháng : chậu 2.5
- Sau 12 tháng : chậu 3.5

Khay để chậu:

- Khay để cây nhỏ : chậu 1.5
- Khay để cây nhỏ : chậu 2.5
- Khay để cây lớn : chậu 3.5

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

CHUẨN BỊ TRỒNG

Chuẩn bị cây giống lan Hồ điệp

Next

Cây con khỏe mạnh, có bộ rễ phát triển hoàn chỉnh, lá có màu xanh đặc trưng của giống.

Chiều cao cây > 7cm, bề rộng lá > 4cm, chiều dài lá > 8cm, cây con có từ 4 lá trở lên.

Quy trình chuẩn bị cây giống lan Hồ điệp tham khảo thêm ở mô đun 2 của bộ giáo trình này.

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP GIAI ĐOẠN PHÁT TRIỂN THÂN LÁ

Giai đoạn cây con

Trồng cây vào chậu

- Dùng giá thể bao bọc xung quanh rễ rồi trồng trong chậu 1.5, mặt trên của giá thể cách miệng chậu 0,5 cm.
- Định mức 1 kg giá thể khô trồng được 200 cây.
- Che nắng khi cây mới trồng, khi rễ non phát triển chuyển dần sang nơi có ánh sáng phù hợp.

Khi trồng không chôn gốc cây sát đáy chậu mà để lưng chừng giữa lớp chất trồng. Phủ lên mặt chậu 1 lớp xơ dừa hay dớn để tăng ẩm độ cây.

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP GIAI ĐOẠN PHÁT TRIỂN THÂN LÁ

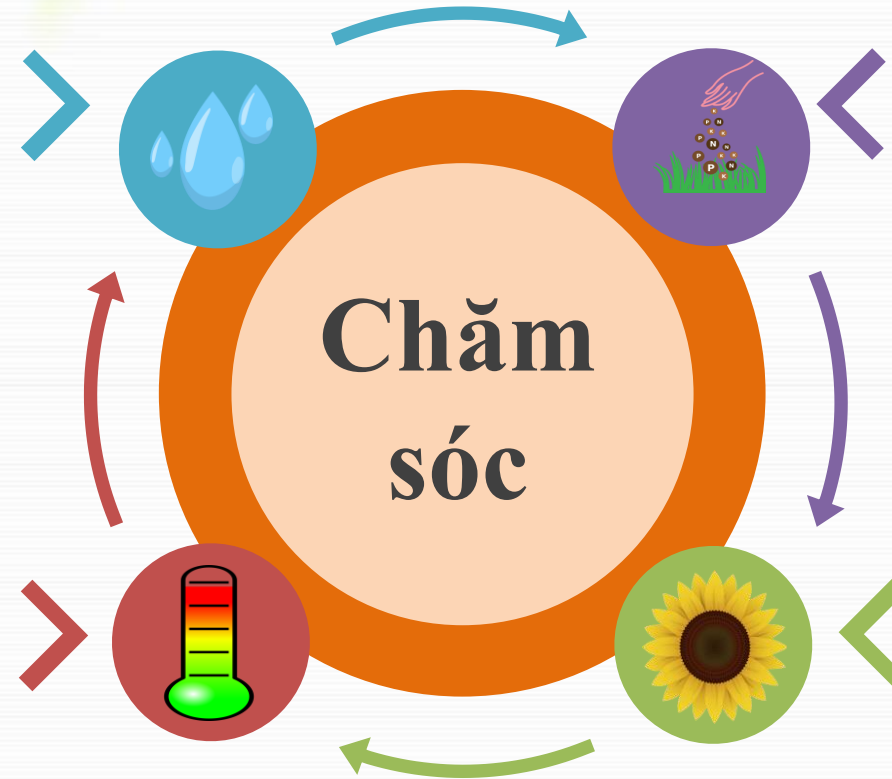
Giai đoạn cây con

Tưới nước

Giai đoạn đầu (4 tuần kể từ sau ra ngôi) chỉ cần tưới nhẹ trên bề mặt lá.

Nhiệt độ

Nhiệt độ tốt nhất ở khoảng 25 – 31°C

Bón phân

Sử dụng phân bón HT-Orchid, pha với tỷ lệ 3 gam/10 lít nước, phun và tưới định kỳ 7 – 10 ngày 1 lần.

Ánh sáng

Cường độ ánh sáng trong 4 tuần đầu không chế ở 5.000lux, sau đó tăng dần, tối đa 8.000lux sau 4 tháng.

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP GIAI ĐOẠN PHÁT TRIỂN THÂN LÁ

Giai đoạn thay chậu lần 1

Cách thay chậu

Điều kiện thay chậu lần 1:

- Sau 4 tháng trồng
- Khoảng cách lá: 12 – 15cm
- Thay chậu 1.5 sang chậu 2.5

Định mức 1 kg giá thể khô trồng được 90 cây

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP GIAI ĐOẠN PHÁT TRIỂN THÂN LÁ

Giai đoạn thay chậu lần 1

Tưới nước

Tương tự như giai đoạn cây con

Nhiệt độ

Nhiệt độ tốt nhất ở khoảng
25 – 31°C

Chăm sóc

Bón phân

Sử dụng phân bón HT-Orchid với tỷ lệ 4 gam/10 lít nước, phun và tưới định kỳ 5 - 7 ngày 1 lần.

Ánh sáng

Trong 4 tuần đầu thay chậu duy trì ở 7.000 lux, sau đó tăng dần, tối đa 12.000 lux sau 8 – 9 tháng.

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP GIAI ĐOẠN PHÁT TRIỂN THÂN LÁ

Giai đoạn thay chậu lần 2

Cách thay chậu

Điều kiện thay chậu lần 2:

- Sau 4,5 tháng thay chậu lần 1
- Khoảng cách lá: 18 – 20cm
- Thay chậu 2.5 sang chậu 3.5

Định mức 1 kg giá thể khô trồng được 45 cây

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP GIAI ĐOẠN PHÁT TRIỂN THÂN LÁ

Giai đoạn thay chậu lần 2

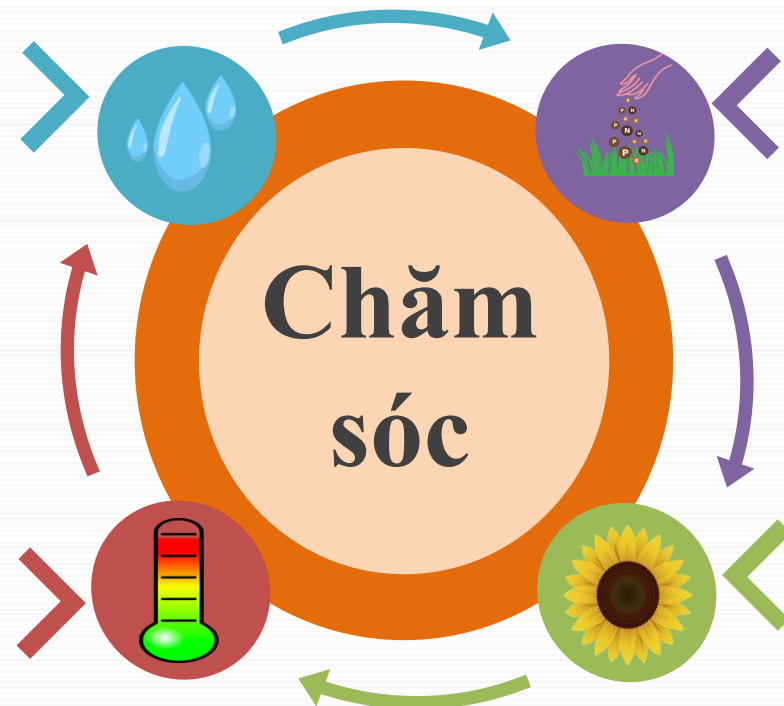

Tưới nước

Tương tự như giai đoạn thay chậu lần 1

Nhiệt độ

Nhiệt độ tốt nhất ở khoảng 25 – 31°C

Bón phân

Sử dụng phân bón HT-Orchid với tỷ lệ 4 gam/10 lít nước, phun và tưới định kỳ 5 - 7 ngày 1 lần.

Ánh sáng

Trong 4 tuần đầu thay chậu duy trì ở 10.000 lux, sau đó tăng dần và đạt tối đa 20.000lux sau 4 – 5 tháng.

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

XỬ LÝ PHÂN HÓA MẦM HOA

Thời điểm xử lý mầm hoa

Sau 4,5 tháng thay chậu lần 2

Khoảng cách lá: 25 – 30cm

Thời gian từ khi trồng: 18-20 tháng

Có 2 cách xử lý

Cách 1.
Xử lý nhân tạo

Cách 2.
Xử lý trong điều kiện tự nhiên

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

XỬ LÝ PHÂN HÓA MẦM HOA

Cách 1: Xử lý nhân tạo

Điều kiện xử lý

Thời gian xử lý

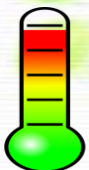

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

XỬ LÝ PHÂN HÓA MẦM HOA

Cách 1: Xử lý nhân tạo

Chế độ xử lý

Nhiệt độ

- Ban ngày 23°C – 24°C
- Ban đêm 15°C - 16°C

Ánh sáng

- Cường độ ánh sáng ban ngày 20.000 – 25.000lux
- Thời gian 6 – 8 tiếng/ngày

Phân bón

Sử dụng loại phân HT-Orchid, pha với tỷ lệ 4gam/10 lít nước

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

XỬ LÝ PHÂN HÓA MẦM HOA

Cách 2: Xử lý trong ĐK tự nhiên

Điều kiện xử lý

Thời gian xử lý

Chế độ xử lý

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

CHĂM SÓC GIAI ĐOẠN SAU PHÂN HÓA MẦM HOA

Điều khiển chế độ nhiệt độ, ánh sáng

Nhiệt độ

Ánh sáng

- 20.000 – 25.000lux
- 6 – 8 tiếng/ngày.

Nhiệt độ ngoài trời (°C)

Phương pháp điều chỉnh để đạt nhiệt độ 18 – 25°C

12 - 20

Đóng lưới nylon xung quanh nhà lưới xuống, cho 3 đường ống thổi hơi nóng vào

20 - 30

Đóng lưới nylon xung quanh nhà lưới xuống, cho 1 quạt hoạt động, không mở nước ở tấm làm mát

> 30

Đóng lưới nylon xung quanh, chạy 3 quạt, mở nước tấm làm mát, che lưới đen

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

CHĂM SÓC GIAI ĐOẠN SAU PHÂN HÓA MẦM HOA

Bón phân

- Loại phân: HT-Orchid
- Liều lượng 4gam/10 lít nước
- Cách 5 - 7 ngày phun 1 lần.

Tưới nước

- Tưới vào lúc sau 10h sáng và trước 3h chiều
- Nước có pH từ 6 – 6,5, EC từ 0,03 đến 0,1

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

CHĂM SÓC GIAI ĐOẠN SAU PHÂN HÓA MẦM HOA

Quản lý kỹ thuật vườn ươm

Sắp xếp chiều cao mầm hoa theo thứ tự tăng dần theo chiều dài nhà lưới

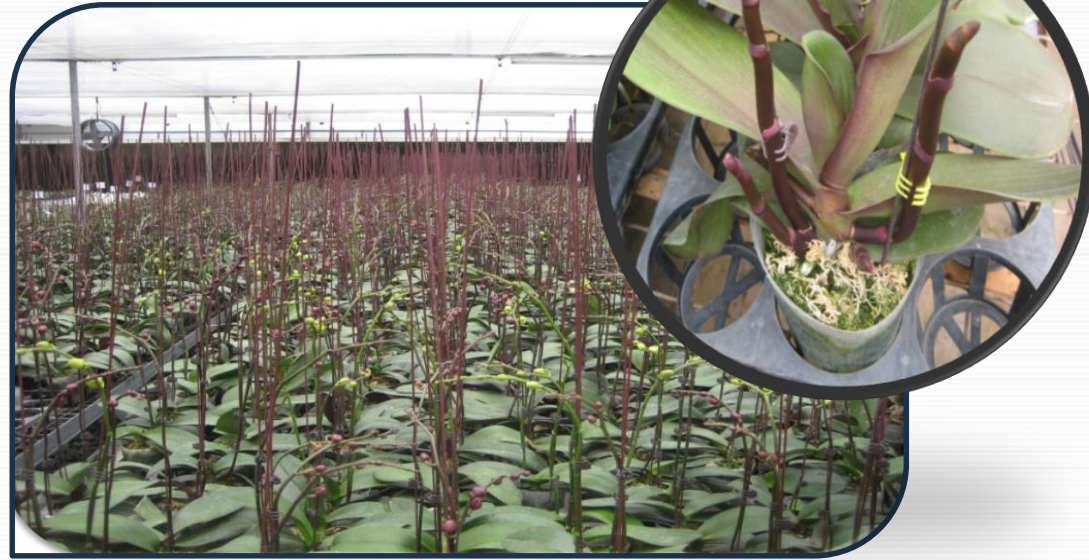

Hoa lan ở đầu nhà lưới và cuối nhà lưới nở tương đối đồng đều nhau

4. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC LAN HỒ ĐIỆP

CHĂM SÓC GIAI ĐOẠN SAU PHÂN HÓA MẦM HOA

Quản lý kỹ thuật vườn ươm

Khi cành hoa dài 15 – 20cm, cần dùng que thép và kẹp để cố định mầm hoa cho mọc thẳng ngay từ gốc

CÂU HỎI KIỂM TRA

Câu 1. Khi quan sát màu sắc của giá trồng hoa lan, nếu giá thể có màu khô xám hoặc sáng màu thì giá thể có độ ẩm cao.

A. Đúng

B. Sai

Câu 2. Khi trồng hoa lan, lan vừa sang chậu thì tưới nước ít hơn lan cũ trong cùng một thời gian.

A. Đúng

B. Sai

Câu 3. Lan rất cần phân bón nhưng không chịu được nồng độ dinh dưỡng cao, vì vậy bón phân cho lan phải thực hiện thường xuyên và tốt nhất là bằng cách phun qua lá.

A. Đúng

B. Sai

CÂU HỎI KIỂM TRA

Câu 4. Khi trồng hoa lan, loài lan đa thân cần tưới nước nhiều hơn so với loài lan đơn thân, vì lan đơn thân không có giả hành.

A. Đúng

B. Sai

Câu 5. Để xác định độ ẩm của vườn lan, dựa vào đặc điểm nào sau đây

A. Màu sắc của giá thể

B. Màu sắc lá

C. Sự phát triển của rễ

D. Cả 3 ý trên

Câu 6. Khi trồng lan, trong điều kiện nào sau đây nên tưới nhiều nước cho cây

A. Thời kỳ cây ra rễ, mọc chồi

B. Thời kỳ cây nghỉ

C. Loài lan trồng có đa thân

D. Giá thể trồng là rêu, vỏ thông, xơ dừa

nghiền

GHI NHỚ

- Đảm bảo cây giống lan đủ tiêu chuẩn trước khi trồng
- Khi trồng lan không chôn kín phần cổ rễ dưới than, đổ than cách mặt chậu từ 2 – 3 cm
- Hoa lan rất cần phân bón nhưng không chịu được nồng độ dinh dưỡng cao, vì vậy bón phân cho lan phải thực hiện thường xuyên và tốt nhất là bằng cách phun qua lá.
- Không phun phân bón lên phát hoa, sẽ làm cho hoa mau tàn hoặc làm cháy hoa do nồng độ phân bón. Chỉ phun vào thân lá và rễ phía dưới.
- Ghi chép nhật ký chăm sóc đầy đủ

NHÓM BIÊN SOẠN

1. Nguyễn Hữu Nhân (chủ biên)
2. Đặng Thị Mộng Quyên
3. Hoàng Thị Thu Giang
4. Nguyễn Thị Duy Khoa

A close-up photograph of a pink orchid in full bloom, with several other buds and flowers visible in the background. The lighting is bright, highlighting the delicate texture of the petals.

Thanks